

Stockholm 2024-10-14

Regeringskansliet Landsbygds- och infrastrukturdepartementet tillhanda

Reportrar utan gränser Sverige yttrande över promemorian Enhetliga sekretessbestämmelser i Statens haverikommissions verksamhet
Diarienummer: LI2024/01233

Sverige har en unik lagstiftning. Med offentlighetsprincipen tillhör Sverige de länder i världen som är bäst när det kommer till rätten att ta del av allmänna handlingar. I en utredning som Journalistförbundet presenterade 2023 hade offentlighetsprincipen påverkats av cirka 200 ändringar från och med 2019 till april 2023. 106 av ändringarna innebar någon form av förändringar av öppenheten gentemot den offentliga makten. Av de 106 förändringarna ledde endast 17 till att insynen ökade för allmänheten. I 89 fall ökade sekretessen. Journalisterna, som har till uppgift att granska makten och det offentliga, fick däremot svårare att utföra sitt arbete.

Med detta resonemang vill Reportrar utan gränser tydligt markera att offentlighetsprincipen är världsunik och bör beaktas som sådan. Varje ändring innebär en risk för sämre öppenhet. Vi betonar vikten av att säkerställa insyn och tillgänglighet för journalister i samband med undersökningar av olyckor och tillbud. Varje inskränkning i offentlighetsprincipen måste övervägas noggrant. Journalister spelar en avgörande roll i att granska myndigheters verksamhet och informera allmänheten. Därför är det viktigt att sekretessen inte utökas i onödan, vilket skulle kunna försvåra journalistisk granskning och därmed försvaga den fria pressen.

Samtidigt är det viktigt att Sverige har lagar och förordningar som behandlar oss medborgare enhetligt och lika.

Reportrar utan gränser ser därför positivt på förslaget att införa enhetliga och tydliga sekretessregler för uppgifter vid undersökningar av olyckor och tillbud. Reportrar utan gränser har inga ytterligare synpunkter att lämna utan tillstyrker förslaget.

Stockholm som ovan

Erik Larsson
Ordförande Reportrar utan gränser Sverige